

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA
KULTÚRÁÉRT FELELŐS HELYETTES ÁLLAMTITKÁR

Handwritten signature and initials

Iktatószám: 17246-5/2017/KOZGYUJT

Hiv. szám: KOZP/2256/2/2017

Ügyintéző: Rostás Norbert (896-2272)

Melléklet: 1 db értékelés

Porga Gyula részére

polgármester

Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala

VESZPRÉM

Óváros tér 9.

8200

Tárgy: Előzetes vélemény az Eötvös Károly Megyei Könyvtár 2016. évi beszámolójáról és 2017. évi munkatervéről

Tisztelt Polgármester Úr!

Megkaptam a város fenntartásában működő Eötvös Károly Megyei Könyvtár 2016. évi beszámolóját és 2017. évi munkatervét.

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 68. § (3) bekezdése alapján, a kultúráért felelős miniszter számára biztosított véleményezési jogkörben eljárva tájékoztatom, hogy az Eötvös Károly Megyei Könyvtár 2016. évi beszámolóját és 2017. évi munkatervét a szakmai terület által készített vélemény alapján elfogadásra javasolom.

További munkájukhoz sok sikert kívánok.

Budapest, 2017. június „8”

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 33/2014. (IX. 16.) EMMI utasítás 6. függelék V. B. 65. pontja alapján az emberi erőforrások minisztere nevében eljárva:

Üdvözlettel.

Handwritten signature
Závogyán Magdolna

Az Eötvös Károly Megyei Könyvtár 2016. évi beszámolójának és 2017. évi munkatervének értékelése

1. Általános megállapítások a beszámoló egészéről

A megyei könyvtár beszámolója átfogó képet ad az intézmény munkájáról, amely nagyon sokrétű, és szakmailag kellően megtervezett. Az elmúlt években komoly problémát jelentett a forrás- és a magasan kvalifikált humánerőforrás hiánya. *Néhány kiemelt kistérsület megerősítése után a könyvtár a jövőben is a megye kulturális életének meghatározó szereplőjeként tud majd működni.*

2. Szakpolitikai célok megjelenése, teljesülése, ezzel kapcsolatos megállapítások.

A 2016. évre megfogalmazott munkatervvel összhangban az intézmény biztosította a kulturális alapellátást a lakosság számára. Továbbra is problémát jelentett, hogy Jutaspuszta városrészben a nem megfelelő az infrastruktúra, a fűtés elégtelensége miatt sokszor nem nyitott ki a helyi személyzet. A megyei könyvtár küldetése, hogy a székhelyén és az ellátott kistérségeken is közösségi helyet/teret biztosítson a lakosságnak valamint közösségeknek. A fenntartó által meghatározott feladatoknak is eleget tett: kulturális kínálatbővítés, részvétel a helyi programok, rendezvények szervezésében, támogatásában. *A beszámoló alapján megállapíthatjuk, hogy a szakpolitikai célok teljesítésre kerültek 2016-ban. Az intézmény törekedett rá, hogy igazi közösségi téré formálódjon.*

3. Szervezeti helyzet – kritikus pontok.

Jelentős szervezeti változások nem történtek, de nyugállományba vonulás miatt több új munkatárs érkezett az intézménybe, valamint belső átcsoportosításokat és munkakör módosításokat kellett végrehajtani. *Ha nem jönnek új szakemberek, nagyon nehéz helyzetbe kerül az intézmény az idősödő korösszetétel miatt.* A könyvtári szakmai létszám 43,5 fő. A 2016-os tervet a tény egy fővel haladja meg. A mátrix beosztás segíti a napi munkavégzést, de a két „beugró” csoport számára a saját feladatellátásuk megszervezését nehezíti. A fiókkönyvtárak munkáját diákok közösségi munkával, nyugdíjasok pedig önkéntesként segítik. Az önkéntesek, közösségi szolgálatot végzők csak részben tudják segíteni a feladatok ellátását, nem helyettesíthetik a könyvtáros végzettségű munkaerőt. *Javasoljuk a fenntartóval történő egyeztetést a létszámihiány csökkentése érdekében.*

4. Alapfeladatok teljesülése, szolgáltatás kínálat, kritikus pontok.

Az alapító okiratban foglaltakat az intézmény teljesítette 2016-ban. Az irányító szervtől és a központi költségvetésből kapott forrásokat a törvényben foglaltaknak megfelelően használták fel. A könyvtár nyitvatartása az előző évhez képest nem változott: heti 42 órát tart nyitva, amelyből 6 esett hétvégére. A fiókkönyvtárakban a 2016-os tervben 5 órával magasabb nyitvatartási óraszám szerepelt, azonban ez nem tudott megvalósulni. *A nyári zárva tartási idő 5 nappal megemelkedett, ami jelentősen hozzájárul az olvasói elégedettséghez.*

5. Intézményi terek és fejlesztések – kritikus pontok

2016 őszén apróbb javításokat végeztek, gyermekkönyvtári bútorokat, szőnyeget és polcokat vásároltak, a Március 15. úti Könyvtárban sor került a gyermekkönyvtár és kiállítótér festésére az önkormányzati képviselő támogatásával. Bizonyos szükséges javítások azonban elmaradtak, így pl. linóleum cseréje, a folyosón lévő ablak cseréje, klíma berendezés tisztítása. A közösségek számára igyekeznek helyiségeket biztosítani, amelyhez a technikai lehetőségeik nem optimálisak, a képzett munkaerő is hiányzik (technikus). Bár év elején egy több százezer forintos hangtechnikai beruházást tudtak megvalósítani, még ez sem felel meg a magasabb igényeknek. *Kérjük, tekintsek prioritásnak a terek korszerű igényeknek való megfeleltetését.*

6. Gyűjtemény

A könyvtár problémának látta, hogy a helyismereti dokumentumok beszerzése egyre nehezebb, a könyvkereskedelmi forgalomba nem kerülő műveket – ha nem kötelempéldány – nagyon nehéz megtalálni.

Kérjük, a nehézségek ellenére igyekezzenek eleget tenni a helyismereti szempontból releváns tartalmak beszerzésének. Egyre nő az elektronikusan kapott plakátok és aprónyomatványok száma. Ezeket a helyismereti gyűjtemény munkatársai archiválták. A tervezettnél nagyobb mértékben tudták állományukat gyarapítani, több mint 13 000 új dokumentum beszerzésére került sor. Ez 2 500 egységgel több, mint amit a tavalyi évben terveztek. A nemzeti és etnikai kisebbségi lakosságot érintő beszerzések 2016-ban a tervezettnél jóval nagyobb mértékben valósultak meg. *A következő években a pozitív trend megtartása lehet a cél.*

A Jutas lakótelepi könyvtárban megtörtént a selejtezés, a maradó állomány feldolgozása azonban áthúzódik a 2017. évre, de itt komoly problémák vannak minden évben, más megoldást kell keresnünk a lakosság ellátására. Az új dokumentumok feldolgozása 1-2 napon belül megtörtént, így az olvasók szinte a könyvesbolti megjelenéssel egy időben hozzájuthattak a legfrissebb olvasmányokhoz.

7. Elektronikus könyvtár – tevékenységi megállapítások

Az intézményben mind saját erőből, mind külső partnerrel együttműködésben folyt digitalizálási tevékenység. Folytatták a helyismereti vonatkozású videofilmek digitalizálását, fényképek szkennelését. 2016-ban 16 film, 1 555 fénykép került a belső hálózatra. Emellett 132 db képeslap bibliográfiai leírása és fotója került az adatbázisba. 2016 decemberében az Arcanum Adatbázis Kft felajánlásból elkezdte digitalizálni a Veszprém (1865-1867; 1875-1890), a Veszprémi Független Hírlap (1881-1897) és a Veszprémi Ellenőr (1900-1902; 1906-1909) c. folyóiratok számait, melyek elektronikus változatai a Hungaricana közgyűjteményi portálról bárki számára elérhetővé válnak a 2017. évtől. Ennek a tevékenységnek a folytatása a későbbiekben is kulcsfontosságú.

8. Innovatív elemekről terv – értékelés

Az innovatív elemek között a könyvtár nem csak 2016-os kezdeményezéseket sorolt fel. Folytatódott a tavaly megkezdett Gyarapítsunk együtt és a jelnyelvi tájékoztatás, amely örömteli és nagyban hozzájárul az esélyegyenlőség biztosításához. *Kérjük, hogy a jövőben fektessenek nagyobb hangsúlyt az innovatív új szolgáltatások bevezetésére.*

9. Infrastruktúra – kritikus pontok, megállapítások

A könyvtár a tárgyévben az informatikai hálózat megfelelő működtetéséhez, illetve karbantartásához több eszközt is vásárolt. Ennek ellenére számítógépek elavultak, lassúak, gyakran előfordulnak hálózati hibák és a szoftverek nem korszerűek. Szükséges ezen eszközök, programok korszerűsítésére a dolgozók és a használók számára is. **Kiemelt prioritásként kell kezelni a korszerű könyvtári infrastruktúra biztosítását. Kérjük, hogy kezdeményezzenek egyeztetést a fenntartóval a helyzet kezelése érdekében.**

10. Projektek

Az intézmény 7 futó hazai pályázatról számol be, melyek rendezvényeket, kiadvány megjelentetést, ODR működést támogattak mintegy 3,4 millió Ft értékben. Az uniós pályázatok 2014-ben kifutottak, 8 pályázat fenntartási időszaka tart.

11. Képzés – kommunikáció

Az intézmény támogatja a továbbképzéseken, belső és egyéb képzőhelyek által meghirdetett képzéseken való részvételt egyaránt. Nagy növekedést mutat a könyvtár által szervezett olvasási kompetenciafejlesztést, szövegértés fejlesztését támogató nem formális képzések száma és az azon résztvevők száma is. *Viszont a digitális kompetenciafejlesztési, információkeresési ismereteket nyújtó nem formális képzések és a könyvtárhasználati foglalkozások száma csökkenést mutat, ezekre mindenképp szükséges a következő évben nagyobb hangsúlyt helyezni.*

12. Minőségirányítás

A 2015-ben elkezdett munka jó irányba halad tovább, 2016-ban folytatták az eljárásrendek módosítását, finomhangolását. A minőségirányítási kézikönyv és a hozzákapcsolódó dokumentumok kidolgozása megkezdődött. A honlapon folyamatosan végeznek használói elégedettségmérést. A „Gyarapítsunk együtt” programjuk az állománybővítéshez nyújt segítséget. A panaszkezelés szabályozott. A nyilvános könyvtárak követelményeinek megfelelt a könyvtár a lezajlott szakértői vizsgálaton, dicséretes, hogy a könyvtári szakértő

hiányosságokat nem állapított meg. A minőségirányítás a területi ellátásra is kiterjedt, hiszen 2016 őszén a 6 ellátási körzettel együtt folytatták a könyvtári szolgáltató helyek minőségbiztosításával összefüggő feladatokat. *Ennek folytatása mindenképp szükséges a továbbiakban is.*

13. Rendezvények

A rendezvényszervezésben kiemelkedő volt a 2016-os év: a könyvtárban a tárgyévben szervezett helyi, megyei és országos szintű közösségi programok, rendezvények száma majdnem 2,5-szeresére emelkedett a tavalyi évhez képest. Szervezett programjaikon egyre többen vesznek részt, állandó közönség is szerveződött, jellemző az állandó kis közösségek erősödése. 36%-kal nőtt a kulturális, közösségi rendezvények száma, és 10%-kal az ezeken részt vevők száma. Jól funkcionált a Közösségi Tér, a könyvtári programokon kívül. – délutánonként – gyakran kis közösségek, egyesületek is tartottak itt foglalkozásokat, előadásokat, megbeszéléseket. *Több új kezdeményezést is indítottak 2016-ban, remélhetőleg ez 2017-ben is sikerrel folytatódik ez a tendencia.*

14. Kiadványok, tudományos munka

A könyvtár összes publikációjának száma 4, ebből idegen nyelvű 2 db. A publikációk száma a tavalyi évhez képest 2-vel csökkent. A könyvtár által kiadott kiadványok száma 2 db, amely szintén csökkenést mutat. A könyvtár szakemberei által tartott előadások száma 7 db. A könyvtár szakemberei által elvégzett szakértői tevékenységek száma 18 db (emelkedő tendencia: a tavalyi évben 4-gyel kevesebb). A könyvtár 3 konferenciát szervezett ebben az évben (legnagyobb esemény a könyvtáros vándorgyűlés). A képzésben, továbbképzésen részt vett dolgozók száma 51 fő. *Fontos, hogy a könyvtár nagyobb hangsúlyt fektessen kutatásra, a publikációk megjelentetésére; a cél ugyanis az, hogy a könyvtár helytörténeti és könyvtári módszertani kérdésekben egyaránt a megye egyik vezető tudományos műhelye legyen.*

15. PR

A könyvtár a rendezvényeit plakátokon, szórólapokon népszerűsíti házon belül és társintézményekben, iskolákban egyaránt, valamint ezek elektronikus felületein. A honlap jelenleg a magyaron kívül további 4 nyelven (angol, német, francia, finn) érhető el. A fogyatékkal élők számára külön akadálymentes felületet alakítottak ki. A 2016-ra tervezett 4 hírlevelet kiküldték, ezekben programjaikra, rendezvényeikre hívták fel a figyelmet, új beszerzésekről tájékoztatták olvasóikat. Az évben új alportált hoztak létre az MKE 48. Vándorgyűlésére. A honlap látogatottsága 10%-kal, Facebook oldaluké közel 20%-kal növekedett az elmúlt évhez képest. *Célszerű volna a könyvtár további közösségi oldalakon való jelenlétének kibővítése (Instagram, Twitter, akár Snapchat, stb.), ugyanis ezeken a felületeken könnyebben megszólítható a fiatal korosztály.*

16. Területi ellátás

A megyei könyvtár egész évben folyamatosan tartotta a kapcsolatot a megyében működő nyilvános könyvtárakkal, a statisztikai adatszolgáltatás idején pedig szakmai tanácsokkal segítették a munkát. 2016-ra Veszprém megyében 198 kistélepüléssel volt érvényes megállapodás a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerben (KSZR). Pályázatok és egyéb források bevonásával több, mint 20 kistélepülési szolgáltató hely újult meg, sok helyen végeztek állományrendezést, és programokat szerveztek a lakosságnak; *ennek a szakszerű a feladatellátásnak a folytatása 2017-ben is kulcsfontosságú.*

17. Gazdálkodás – kritikus pontok, megállapítások

2016-ban is takarékosan működött intézmény, az előirányzatokat nem lépték túl; *a pénzügyi tervezés kiegyensúlyozott.*

18. Partnerség, önkéntesség

A megyei könyvtár számos szakmai szervezettel, helyi intézménnyel, más kulturális intézménnyel, civil szervezettel és köznevelési, felsőoktatási intézménnyel áll együttműködésben. Kiemelendő a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Veszprém Megyei Szervezete, akikkel partnerségben szervezték meg a 2016-os Magyar Könyvtárosok Egyesülete 48. Vándorgyűlését (a Pannon Egyetem Egyetemi Könyvtár és Levéltár mellett). A vándorgyűlés magas színvonalon, rekordszámú résztvevővel zajlott. Iskolai közösségi szolgálat: az idei évre kettővel nőtt a szerződött intézmények száma. Ennek keretében összesen 172 diák 803 alkalommal,

összesen 1939 órában segítette intézményüket. Az önkéntesek száma a tavalyi évhez képest csökkent, de még mindig kiemelkedő 55 önkéntes is segítette a munkájukat. 161 alkalommal, 521 órában. Közfoglalkoztatottak: a számuk csökkent 2 fővel, összesen 3 fő volt a megyei könyvtárban ebben az évben. *Elismerésre méltó, hogy könyvtár elkötelezett az önkéntes munka mellett.*

19. Mutató táblák értékelése – kritikus pontok, megállapítások

A könyvtár mutatóinak többsége emelkedett, ám egyes használati adatokban (aktív használók) csökkenés látható. Ezt ellensúlyozza, hogy a nőtt kölcsönzések száma, a személyes és virtuális látogatási alkalmak, valamint az online interaktív könyvtári szolgáltatásokat igénybe vevő használók száma; ahogyan a könyvtári OPAC használatának gyakorisága is. A könyvtári honlap tartalomfrissítéseinek gyakorisága, az ODR-be szolgáltatott dokumentumok száma szintén emelkedett. A gyarapításra fordított összeg az előző évi 97%-a volt 2016-ban, így kismértékben csökkent. A nemzetiségi gyűjteménybe bekerült dokumentumok száma az előző évhez képest majdnem 4-szeres mennyiségű volt. Nagymértékben csökkent viszont az épített elektronikus katalógusokban/adatbázisokban rögzített rekordok száma (a tavalyi érték 63%-a). A fiókkönyvtárakban a heti nyitvatartási órák számát nem tudták a 2016-os tervhez igazítani. *Javasoljuk, hogy mérlegeljék a nyitvatartási idő emelésének lehetőségét.*

Összegző megállapítások, fejlesztési célok, melyek megvalósítására 2017-ben törekedni kell:

- Új státuszok létrehozása, új munkatársak felvétele.
- A fiókkönyvtárak infrastrukturális problémáinak megoldása.
- Új olvasók bevonása, a célcsoportok hatékonyabb megszólítása.
- Egyedi megoldások, újítások, innovációra való törekvés.
- Informatikai eszközpark és az infrastruktúra fejlesztése.
- Pályázati tevékenység fokozása

A 2017. évi munkaterv értékelése

A munkaterv az előző évben elért eredmények bázisán tervezi meg a 2016-os év feladatait. Létszámban az előző évi értékkel számol, azonban a minőségi munkavégzés érdekében 2017-ben 5 fő képzését támogatják. A szervezeti erőforrások részbeni hiánya bizonyos területeken már gátolja a teljesítmény fokozását.

Az intézmény a székhelyén kívül 2017-től 4 telephelyen fog működni. Nagy feladat lesz az épületek infrastrukturális problémáinak megoldása, továbbá Jutaspuszta városrész lakosainak ellátása. 2017-ben a leltározási gyakorlatban lesz fejlesztés, áttérnek az elektronikus leltározásra, a papír alapú leltárkönyveket felváltja a számítógépen tárolt forma. Az emelkedő rendezvényszámot 2017-ben is kívánják tartani, a Közösségi teret kihasználni. Szükség van a Közösségi tér korszerűsítésére, részben új funkció kialakításával.

Összességében elmondható, hogy a megyei könyvtár a 2017-es évben törekszik a legnagyobb hiányosságainak pótlására, továbbá a sikeres kezdeményezéseinek folytatására. A munkaterv megvalósításához sok sikert kívánunk!